

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង
អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អជសដ

ភាគីដាក់ឯកសារ: សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី

ដាក់ជូន: អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

ភាសាដើម: អង់គ្លេស

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ: ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ ស្ទើរឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយ កសចស ឬ អង្គជំនុំជម្រះ: សាធារណៈ / Public

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន:

ឈ្មោះមន្ត្រីកត់ត្រា:

ហត្ថលេខា:

បណ្តឹងអញ្ជើញត្រកូ តាមវិធាន ៨៩ របស់ អៀង សារី (វិធាន ៨៩(១)(គ))

ដាក់ដោយ:	ផ្ញើជូន:	ផ្ញើជូន:
សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី	អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង	សហព្រះរាជអាជ្ញា
លោក អាង ឧត្តម	ចៅក្រម និល ណុន	លោកស្រី ជា លាង
លោក Michael G. KARNAVAS	ចៅក្រម ធ្វូ មណី	លោក Andrew CAYLEY
	ចៅក្រម យ៉ា សុខន	

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT
 ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាំងអស់
 ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE
 ចៅក្រមបំរុង យូ ឧត្តរា
 ចៅក្រមបំរុង Claudia FENZ

ឯកសារទទួល
 DOCUMENT RECEIVED/DOCUMENT REÇU
 ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date of receipt/Date de reception):
 14 / 02 / 2011
 ម៉ោង (Time/Heure): 15:45
 មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
 du dossier: Uch Arun

អនុលោមតាមវិធាន ៨៩(១)(គ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អវតក លោក អៀង សារី តាមរយៈសហមេធាវី របស់គាត់ (“មេធាវីការពារក្តី”) តទៅនេះសូមដាក់បណ្តឹងអញ្ជូតកម្មនេះចំពោះការសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “បដិសេធលើសំណើទាំងអស់ ដែលស្នើសុំពន្យារកាលបរិច្ឆេទចុងក្រោយសម្រាប់ដាក់សម្ភារៈដើម្បីត្រៀមរៀបចំសវនាការ” ហើយ “នៅក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងបញ្ជាក់ថា តើសារណាបន្ថែមណាខ្លះដែលនឹងតម្រូវឱ្យដាក់ នឹងទទួលយកបន្ទាប់ពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះចេញសេចក្តីសម្រេចដែលមានសំអាងហេតុពេញលេញរបស់ខ្លួន (“សេចក្តីសម្រេច”)¹។ បណ្តឹងអញ្ជូតកម្មនេះត្រូវបានធ្វើឡើងជាចាំបាច់ ដោយសារសេចក្តីសម្រេចនេះ មិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិ²។ សេចក្តីសម្រេចនេះប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់លោក អៀង សារី ដើម្បីទទួលបានការត្រៀមរៀបចំការការពារ, ទទួលបាននូវពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីត្រៀមរៀបចំការការពារ និងសិទ្ធិត្រូវបានជំនុំជម្រះក្តីយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។ សេចក្តីសម្រេចនេះតម្រូវឱ្យមេធាវីការពារក្តីដាក់អញ្ជូតកម្ម ដោយពុំមានឱកាសវិភាគសំអាងហេតុរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទៅលើសាលដីការបស់ខ្លួនលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ³។ ដោយបង្ខំចិត្តត្រូវលើកអញ្ជូតកម្មជាអរូបី មេធាវីការពារក្តីមិនអាចធ្វើអ្វីក្រៅពីជំទាស់ចំពោះការមិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិនៅដំណាក់កាលនេះនៃដំណើរការនីតិវិធី ព្រោះមានតែការធ្វើបែបនេះទេ ដែលសមស្របជាមួយកាតព្វកិច្ចរបស់មេធាវីការពារក្នុងការពារក្តីប្រកបដោយវិរយភាព ដើម្បីធានាសិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌របស់លោក អៀង សារី⁴ ។

¹ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ, អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់ Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ធ្វើទៅភាគីទាំងអស់នៅក្នុងករណី០០២៖ ការជូនដំណឹងជាមុនអំពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើញត្តិ: E14, E15, E9/2, E9/3, E/24 and E27, ចុះថ្ងៃទី៣ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១, E35, ERN: 00642291-00642292 (“អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ”)។

² វិធាន ៤៨ ចែងថា “កិច្ចស្នើសុំ ឬ កិច្ចរបស់អង្គជំនុំជម្រះអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈតែចំពោះករណីមិនគោរពវិធានបញ្ញត្តិដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់ភាគី ដែលដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំប៉ុណ្ណោះ” ។ វិធាន ៨៩(១)(គ) ចែងថាអញ្ជូតកម្មអាចត្រូវបានលើកឡើងទាក់ទងនឹងមោឃភាពនីតិវិធីដែលត្រូវបានធ្វើបន្ទាប់ពីមានដីកាដោះស្រាយ ។

³ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសចស(អបជល៥) សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១១ D427/1/26, ERN: 00634887-00634891 “សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី” ។

⁴ សហមេធាវីមានកាតព្វកិច្ចការពារលោក អៀង សារី ប្រកបដោយវិរយភាព ។ ភារកិច្ចនេះតម្រូវឱ្យមេធាវីការពារក្តីការពារសិទ្ធិ និងផលប្រយោជន៍របស់លោក អៀង សារី ប្រកបដោយវិរយភាព ធ្វើយ៉ាងដូច្នោះ គឺដើម្បីធានាថាគាត់ទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌ ។ ការពិភាក្សាលើកលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃការការពារប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ទាក់ទងនឹងសិទ្ធិទទួលបានពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការត្រៀមរៀបចំការការពារ អ្នកនិពន្ធម្នាក់បានធ្វើកត់សំគាល់ថា

I សាវតារ

- ១. នៅថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ កសល ចេញដីកាដោះស្រាយក្នុងករណី០០២^៥ ។
- ២. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ មេធាវីការពារក្តីដាក់ការជូនដំណឹងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍^៦ និងដាក់សំណើសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រសម្រាប់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ^៧ ។
- ៣. នៅថ្ងៃទី១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ សំណើនេះត្រូវបានទទួលយកដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ^៨ ។
- ៤. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១០ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយនៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទៅលើមូលដ្ឋានយុត្តាធិការចំនួន ១១^៩ ។
- ៥. នៅថ្ងៃទី១៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានចេញសាលដីការបស់ខ្លួន លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ព្រមជាមួយនឹងការចេញការសំអាងហេតុដើម្បីគាំទ្រលើសាលដីការនេះ

“ទាក់ទងនឹងពេលវេលា និងមធ្យោបាយគ្រប់គ្រាន់ មេធាវីការពារក្តី ត្រូវបានគេរំពឹងទុក និងតម្រូវឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់នូវកម្រិតជាក់លាក់មួយ ។ មេធាវីការពារក្តីអាចនឹងតវ៉ាអំពីការរំលោភបំពានលើសិទ្ធិរបស់ពួកគេបាន លុះត្រាតែបានធ្វើអ្វីៗដែលបានតម្រូវ ដោយច្បាប់ជាតិ ដើម្បីទទួលនូវ (ការបន្ថែម) នូវពេលវេលាជាបន្តបន្ទាប់។ អត្ថបទរបស់ ក្រោមចំណងជើងថា សិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងដំណើរការនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ HUMAN RIGHTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS 214 (Oxford University Press, 2005) (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។

⁵ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសល ដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ D427, ERN: 00604508-00605246 (“ដីកាដោះស្រាយ”) ។

⁶ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសល(អបជល៥) សៀវភៅចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់មេធាវី អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ D427/1 ERN: 00607319-00607321 ។

⁷ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសល(អបជល៥) សំណើជាបន្ទាន់របស់ អៀង សារី សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រកំណត់ ដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងបញ្ជាយុត្តាធិការ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១០ D427/1/1, ERN: 00607672-00607674 ។

⁸ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសល(អបជល៥) សេចក្តីសម្រេចលើសំណើជាបន្ទាន់របស់ អៀង សារី សុំបន្ថែមចំនួនទំព័រកំណត់ ដើម្បីប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងបញ្ជាយុត្តាធិការដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ D427/1/3, ERN: 00611380-00611383 ។

⁹ សូមមើល ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/កសល(អបជល៥) បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១០ D427/1/6, ERN: 00617486-00617631 (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)

“នឹងធ្វើតាមពេលវេលាសមស្រប”¹⁰ ។ អានុភាពនៃសាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី គឺបញ្ជាក់គាំទ្រដីកាដំណោះស្រាយ និងបញ្ជូនសំណុំរឿង០០២ ទៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង¹¹ ។

៦. នៅថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ មេធាវីការពារក្តីបានដាក់សំណើជាបន្ទាន់របស់ អៀង សារី សុំកុំឱ្យចាប់ផ្តើមពេលវេលាសម្រាប់បញ្ជាអញ្ជាត្រកម្ម រហូតដល់ពេលដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះផ្តល់សំអាងហេតុទៅលើសាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ និងសំណើជាបន្ទាន់សុំបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រកំណត់ដើម្បីដាក់បណ្តឹងអំពីអញ្ជាត្រកម្ម តាមវិធាន ៨៩¹² ។ មេធាវីការពារក្តីបញ្ជាក់ថាខ្លួន “ត្រូវតែវិភាគការសំអាងហេតុរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ និងឆ្លើយតបចំពោះការភាន់ច្រឡំណាមួយនៅក្នុងការវិភាគនេះ បើសិនជាមាន ។ អញ្ជាត្រកម្មដែលអាចយកជាការបាន នឹងមិនអាចធ្វើបានទេ បើសិនជាមេធាវីការពារក្តីមិនទទួលបានការសំអាងហេតុរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ។ សិទ្ធិជាមូលដ្ឋានរបស់ អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការរៀបចំការពារក្តី នឹងត្រូវបានរំលោភ បើសិនជាគាត់ត្រូវបានតម្រូវឱ្យលើកអញ្ជាត្រកម្ម ដោយពុំបានដឹងពីមូលហេតុដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនទទួលយកអញ្ជាត្រកម្មទាំងនេះនោះ”¹³ ។

៧. នៅថ្ងៃទី ៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១ អ្នកនាង Susan Lamb មន្ត្រីច្បាប់ជាន់ខ្ពស់នៅអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជូនដំណឹងពីសេចក្តីសម្រេចនៅក្នុងអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ¹⁴ ។ ការសំអាងហេតុសម្រាប់សេចក្តីសម្រេចនេះ មិនត្រូវបានផ្តល់នៅក្នុងអនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យនេះឡើយ បើទោះបីភាគី ត្រូវបានជូនដំណឹងថា “សេចក្តីសម្រេចរួមមួយនឹងចេញក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ...”¹⁵ ។

¹⁰ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ។

¹¹ វិធាន ៧៩(១) ។

¹² ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក/អជសដ, សំណើជាបន្ទាន់របស់ អៀង សារី សុំកុំឱ្យចាប់ផ្តើមពេលវេលាសម្រាប់បញ្ជាអញ្ជាត្រកម្ម រហូតដល់អង្គបុរេជំនុំជម្រះផ្តល់សំអាងហេតុលើសាលដីការរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ទៅលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ និងសំណើជាបន្ទាន់សុំបន្ថែមពេលវេលា និងបង្កើនចំនួនទំព័រកំណត់ដើម្បីដាក់បណ្តឹងអញ្ជាត្រកម្ម តាមវិធាន ៨៩ ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១១ E15, ERN: 00636076-00636081 ។

¹³ ដូចខាងលើ កថាខណ្ឌទី៧ ។

¹⁴ អនុស្សរណៈអន្តរការិយាល័យ ។

¹⁵ ដូចខាងលើ ។

II. ច្បាប់នៃវិសាមញ្ញ

៨. មាត្រា ១៣(១) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងចែងថា:

សិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទដែលមានចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៤ និង១៥ នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិឆ្នាំ១៩៥៦ ស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ត្រូវតែបានគោរពនៅទូទាំងនីតិវិធីនៃការជំនុំជម្រះក្តី ។ សិទ្ធិបែបនេះជាពិសេសរួមមានសិទ្ធិទទួលបាននូវសវនាការត្រឹមត្រូវ និងជាសាធារណៈ សិទ្ធិត្រូវបានចាត់ទុកថាគ្មានទោសព័រវហូតដល់ពេលរកឃើញថាជាប់ពន្ធនាគារ និងសិទ្ធិទទួលបានពេលវេលា និងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីត្រៀមរៀបចំការការពារ សិទ្ធិទទួលបាននូវមេធាវី ប្រសិនបើជនជាប់ចោទគ្មានលទ្ធភាពជួលមេធាវីដោយខ្លួនឯង និងសិទ្ធិពិនិត្យសាក្សីដាក់បន្ទុក¹⁶ ។

៩. មាត្រា ៣៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អវតក ចែងក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធថា៖

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញរបស់សាលាដំបូងត្រូវប្រព្រឹត្តទៅឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និងឆាប់រហ័សតាមនីតិវិធីជាធរមាន ដោយមានការគោរពយ៉ាងពេញលេញនូវសិទ្ធិរបស់ជនត្រូវចោទ និងមានការការពារឱ្យបានត្រឹមត្រូវចំពោះជនរងគ្រោះ និងសាក្សី¹⁷។

១០. មាត្រា ៣៥ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អវតក ចែងក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធថា៖

ក្នុងការចោទប្រកាន់មកលើខ្លួន ជនជាប់ចោទមានសិទ្ធិទទួលបាននូវការធានាជាអប្បបរមានិងស្មើគ្នាស្របតាមមាត្រា១៤ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ...(ខ)មានពេលវេលានិងលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីរៀបចំការការពារខ្លួន និងទាក់ទងជាមួយមេធាវីដែលខ្លួនជ្រើសរើសដោយខ្លួនឯង...¹⁸។

១១. មាត្រា ១៤ (៣) នៃកតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ ចែងក្នុងផ្នែកពាក់ព័ន្ធថា៖

ក្នុងការសម្រេចសេចក្តីចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌណាមួយប្រឆាំងមកលើខ្លួន ជនគ្រប់រូបមានសិទ្ធិទទួលបានការធានាជាអប្បបរមាដោយស្មើភាពគ្នាយ៉ាងពេញលេញ៖ ... (ខ)ត្រូវមានពេលវេលា

¹⁶ បញ្ជាក់បន្ថែម ។
¹⁷ គូសបញ្ជាក់បន្ថែម។
¹⁸ គូសបញ្ជាក់បន្ថែម។

និងសម្ភារៈរូបវន្តគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់រៀបចំការពារខ្លួន និងឆ្លើយឆ្លងជាមួយមេធាវីដែលជ្រើសរើស
ដោយខ្លួនឯង...¹⁹។

១២. មាត្រា ១១ (១) នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សចែងថា៖ “ជនណាដែលជាប់ចោទ
ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវសន្មតជាជនគ្មានទោស រហូតដល់ពិរុទ្ធភាពត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុង
សវនាការជាសាធារណៈដែលមានការធានាចាំបាច់ ដើម្បីការពារសិទ្ធិជនជាប់ចោទពីបទល្មើស
ព្រហ្មទណ្ឌ²⁰។”

III. ទង្វើករណី

១៣. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានដាក់មេធាវីការពារក្តី ឲ្យស្ថិតក្នុងស្ថានភាពមួយដែលជៀសមិនរួចពី
ការទទួលយកជម្រើស Hobson²¹។ ដោយត្រូវបង្ខំចិត្តឲ្យស្មានពីការសំអាងហេតុរបស់អង្គបុរេ
ជំនុំជម្រះក្នុងការច្រានចោលទង្វើករណីមួយចំនួនក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ខ្លួន មេធាវីការពារក្តី
អាចជ្រើសរើសមិនដាក់អញ្ញត្រកម្មអ្វីទាំងអស់ស្របតាមវិធាន៩៨ (១) (ក) ឬក៏ដាក់ការជំទាស់
ផ្នែកយុត្តាធិការដូចគ្នា ទៅកាន់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដូចដែលខ្លួនបានដាក់ទៅកាន់ កសល ឬ
អង្គបុរេជំនុំជម្រះ²² ។

១៤. មេធាវីការពារក្តីទទួលស្គាល់វិសាលភាពកាតព្វកិច្ចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ហើយសូមកើតសរសើរ
អង្គបុរេជំនុំជម្រះដែលបានអនុវត្តតួនាទីរបស់ខ្លួនដោយយកចិត្តទុកដាក់បំផុត ។ គេត្រូវការ
ពេលវេលាដើម្បីវិភាគ និងផ្តល់សេចក្តីសម្រេចដែលមានសំអាងហេតុទាក់ទងនឹងការជំទាស់
ផ្នែកយុត្តាធិការដ៏ស្មុគស្មាញ និង បកប្រែសេចក្តីសម្រេចនេះជាច្រើនភាសា។ ភាគីទាំងអស់របស់
អវតក ទទួលបានសារៈប្រយោជន៍ពីការពិចារណាដ៏ហ្មត់ចត់របស់អង្គជំនុំជម្រះ ដែលធ្វើឡើងយ៉ាង
ប្រយ័ត្នប្រយែងដើម្បីឆ្លើយតបឲ្យទាន់កាលបរិច្ឆេទដែលគ្មានការបត់បែននោះទេ។ បើពិចារណាពី

¹⁹ គួសបញ្ជាក់បន្ថែម។

²⁰ គួសបញ្ជាក់បន្ថែម។

²¹ “ជម្រើស Hobson” ត្រូវបានគេលើកមកនិយាយជាទូទៅនៅពេលដែលជម្រើសដែលភាគីមួយគ្មានជម្រើសប្រកបដោយ
អត្ថន័យ។ វាត្រូវបានកំណត់ដោយវចនានុក្រម Oxford English Dictionary ថា “ត្រូវតែទទួលយកអ្វីមួយដែលគេផ្តល់ឲ្យ
បើមិនយកទេគឺអត់”, បើចង់អាននិយមន័យបែបនេះសូមចូលទៅគេហទំព័រ [http://www.oed.com/view/Entry/32111?
redirectedFrom=hobson's%20choice#eid9544746](http://www.oed.com/view/Entry/32111?redirectedFrom=hobson's%20choice#eid9544746)

²² បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍។

វិសាលភាព និងភាពស្មុគស្មាញ សំណុំរឿង០០២ អាចជារឿងក្តីមួយក្នុងចំណោមរឿងក្តីដ៏ធំបំផុត នៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រច្បាប់លើពិភពលោក ។ វាគ្មានមន្ទិលសង្ស័យទេដែលថាវិសាលភាពនៃរឿងក្តី បែបនេះ មិនធ្លាប់កើតឡើងនៅកម្ពុជាឡើយ។ សម្រាប់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងនេះ បានលើកឡើងនូវចំណុចជាច្រើន ដែលពីមុនមកមិនធ្លាប់ត្រូវបានគេលើកនៅចំពោះមុខតុលាការ កម្ពុជាឡើយ ហើយក្នុងករណីជាច្រើនទៀត បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បែបនេះមិនដែលធ្លាប់ត្រូវបានគេ យកទៅពិចារណាក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ និងជាពិសេសក្នុងបរិបទពេលវេលានៅ អវតក²³”។ អ្វីដែល បានកើតក្នុងសំណុំរឿង ០០១ មិនបានផ្តល់ការណែនាំអ្វីច្រើននោះទេ។ រឿងក្តី ៥៧ គឺសវនាការលើ ការទទួលសារភាពដែលមានភាពស្មុគស្មាញ ពោលគឺ បញ្ហាច្បាប់ (ទាំងផ្នែកអង្គហេតុ និងនីតិវិធី) មិនត្រូវបានគេជំទាស់ដោយមានប្រសិទ្ធិភាពនោះទេ។ ភស្តុតាងស្ទើរតែមិនត្រូវបានគេវាយតម្លៃ ហើយដំណើរការនីតិវិធីមិនមែនជានីតិវិធីចំពោះមុខឡើយ ទោះបីជាដំណើរការនីតិវិធីនោះមាន រយៈពេលវែងក៏ដោយ។ នៅពេលថ្មីៗនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏បានអះអាងផងដែរថា “សិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់ នឹងត្រូវប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយការខកខានមិនបានវាយតម្លៃឱ្យបាន ត្រឹមត្រូវគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និងមិនបានដោះស្រាយបញ្ហាទាំងអស់ដែលបានលើកឡើងក្នុងបណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍”²⁴។

១៥. សិទ្ធិរបស់លោក អៀង សារី ដើម្បីរៀបចំការការពារ និងមានពេលវេលា និងមធ្យោបាយ គ្រប់គ្រាន់ មិនត្រូវបានប៉ះពាល់ដោយការពន្យារពេលរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះក្នុងការចេញសេក្តី សម្រេចមួយដែលមានសំអាងហេតុត្រឹមត្រូវ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងរំពឹងដោយមិន សមហេតុផលថា មេធាវីការពារក្តីជាគ្រូទាយដែលអាចព្យាករណ៍ទុកជាមុន ពីការសំអាងហេតុ តាមផ្លូវច្បាប់របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន។ ដោយមិនបានទទួល ប្រយោជន៍ពីសំអាងហេតុរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ មេធាវីការពារក្តីមិនអាចរៀបចំការពារក្តីលោក អៀង សារី ឱ្យបានដិតដល់ជាមួយពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ សមស្របតាមសិទ្ធិទទួលបានការ ជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌បានឡើយ។ ការប៉ះពាល់ដល់លោក អៀង សារី គឺជៀសមិនផុតឡើយ បើពិចារណាការងាកចេញពីជម្រើស Hobson ដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលដាក់ឱ្យ

²³ ករណី អៀង សារី ០០២/១៩-០៩-២០០៧/អវតក, អនុស្សាវរណៈអន្តរការិយាល័យបញ្ជូនពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះឆ្លើយតបទៅនឹង អនុស្សាវរណៈអន្តរការិយាល័យរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចុះថ្ងៃទី ៤ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១, ថ្ងៃទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១, ឯកសារ D427/1/28,ERN:00641796,ទំព័រទី២។

²⁴ ដូចខាងលើ។

មេធាវីការពារក្តីទទួលយក។

១៦. វាមិនយុត្តិធម៌ទេការដែល (ក) រំពឹងឱ្យភាគីមួយដាក់អញ្ញត្រកម្មមួយឈុត ហើយដាក់តាមក្រោយនូវសារណាដែលត្រូវបានកែប្រែ ឬសារណាបន្ថែម បន្ទាប់ពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះចេញសំអាងហេតុរបស់ខ្លួននោះ និង(ខ) រំពឹងឱ្យអង្គភាពបកប្រែឯកសារ និងបកប្រែសំណេរ (“ITU”) បកប្រែសារណាចំនួនពីរនៅពេលដែលសារណាតែមួយប៉ុណ្ណោះដែលចាំបាច់ ទោះបីជាអង្គភាព ITU បានប្រើអស់ធនធានរបស់ខ្លួនក៏ដោយ²⁵។ ឧបមាថា តាមពិតអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអនុញ្ញាតអោយទុកពេលវេលា និងទំព័រតាមការកំណត់ដើម្បីដាក់អញ្ញត្រកម្មថ្មី ឬបំពេញបន្ថែមប្រកបដោយអត្ថន័យ លទ្ធផលនៃសេចក្តីសម្រេចនេះទំនងជាតម្រូវឱ្យភាគី និង ITU ធ្វើការទ្វេដង និងប្រហែលតម្រូវឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពិចារណាទ្វេដងលើសារណាជាច្រើន ព្រោះតែការមិនគោរពតាមវិធានប្បញ្ញត្តិបានកើតឡើង។ ការមិនយកចិត្តទុកដាក់លើការសន្សំសំចៃរបស់តុលាការបែបនេះ មិនត្រឹមតែប៉ះពាល់ដល់ធនធាន និងពេលវេលាដ៏មានតម្លៃទេ ប៉ុន្តែជាការរំលោភដល់សិទ្ធិលោក អៀង សារី ក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយឆាប់រហ័សផងដែរ²⁶។

អាស្រ័យហេតុនេះ ដូចហេតុផលដែលបានបញ្ជាក់នៅទីនេះ មេធាវីការពារក្តីសូមស្នើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមេត្តា៖

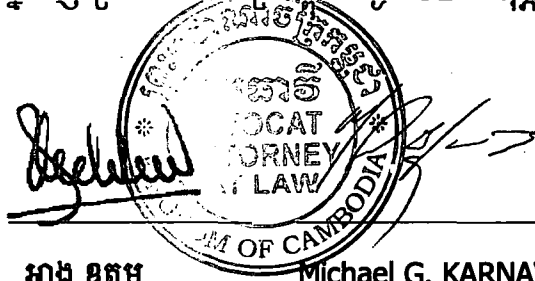
- ក. ចេញសេចក្តីសម្រេចដែលមានសំអាងហេតុលើអញ្ញត្រកម្មនេះជាបន្ទាន់
- ខ. ធ្វើមោឃៈភាពលើសេចក្តីសម្រេចនេះ និង
- គ. ផ្តល់ឱ្យភាគីនូវពេលវេលា និងចំនួនទំព័រគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីដាក់អញ្ញត្រកម្មបន្ថែម ឬអញ្ញត្រកម្មថ្មី បន្ទាប់ពីអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចេញសំអាងហេតុរបស់ខ្លួន ។

²⁵ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលស្គាល់ថាអង្គភាពអ្នកបកប្រែមានការលំបាកក្នុងការបកប្រែឯកសារឱ្យទាន់ពេលកំណត់។ សូមមើលករណីលោក នួន ជា សំណុំរឿងលេខ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក-អជសដ,អនុស្សរណៈរបស់ អជសដ ទៅកាន់ DOA និងDDOA ទាក់ទងនឹងការរាំងស្ទះក្នុងការបកប្រែនៅចំពោះមុខ អជសដ ក្នុងសំណុំរឿង០០២ និតតំណែងទំនេរនៅអង្គភាពអ្នកបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១១, ឯកសារ E38.1,ENR:00642944-00642945 ។

²⁶ សូមមើល ច្បាប់បង្កើត អវតក មាត្រា ៣៣ ថ្មី។

សូមចៅក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកសំណើនេះដោយក្តីគោរព។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ថ្ងៃទី ១៤ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១១

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

សហមេធាវីរបស់លោក អៀង សារី